اشکال در انتساب شهرت در تواتر قرائات توسط صاحب کفایه الاصول و نفی قرائات توسط فقها بعدی

جالب این است که شیخ انصاری در اینجا شهرت را قبول دارند. فرمودند «کما هو المشهور» بهطور قطع. شاگردشان صاحب کفایه در کفایه گفته اند «نسب الی المشهور»[1]؛ به مشهور نسبت داده شده که قرائات متواتر است. اینجا مشهور شده، بهخاطر حرف شیخ طوسی ولی در کفایه «مشهور»، منسوب به مشهور شده. درحالیکه اجماع بوده. اجماع روشن در منابع بوده. تردیدی در آن نیست. آن وقت میگویند «نسب الی المشهور». تازه این «نسب الی المشهور» در کفایه نسبت به زمان ما خوب است. متعدد در کلمات دیده میشود که میگویند مذهب شیعه این است که این قرائات بیخودی است. ذره ای ارزش ندارد. اجتهاد است. مذهب شیعه این است! اجماع، نزد مرحوم شیخ، «مشهور» شد، نزد صاحب کفایه «نسب الی المشهور» شد، اما در اینجا «نسب» هم کنار میرود و برعکس میشود.

خود اینها بر ما گذشت. اینکه مرحوم شیخ «آیتان» میگویند، آیا اینها واقعاً از حضرت متواتر رسیده؟! صفحه دویست و بیست و هشت را ببینید. مثل من طلبه که اینها را نگفتند. شهید فرموده. بعد از اینکه میگویند همانطور که اجماع منقول است، تواتر منقول است. یعنی یک کسی ادعای تواتر کرده، آیا قبول هست یا نیست؟ فرمودهاند:

> **كما لا ينبغي الاشكال في عدم ترتب آثار تواتر المخبر به عند نفس هذا الشخص.**
>
> **ومن هنا يعلم: أن الحكم بوجوب القراءة في الصلاة إن كان منوطا بكون المقروء قرآنا واقعيا قرأه النبي (صلى الله عليه وآله)، فلا إشكال في جواز الاعتماد على إخبار الشهيد (رحمه الله) بتواتر القراءات الثلاث، أعني قراءة أبي جعفر وأخويه، لكن بالشرط المتقدم، وهو كون ما أخبر به الشهيد من التواتر ملزوما عادة لتحقق القرآنية.[2]**

«و من هنا يعلم»؛ ببینید تصریح شیخ انصاری است که مقصود از تواتر، تواتر الی رسول الله صلی‌الله‌علیه‌وآله است. نه تواتر به عاصم و قرائات رایج در زمان معصومین.

«و من هنا یعلم»؛ اینکه شهید گفته اند عشر متواتر است، **«أن الحكم بوجوب القراءة في الصلاة إن كان منوطا بكون المقروء قرآنا واقعيا قرأه النبي صلی‌الله‌علیه‌وآله»؛** دیگر بالاتر از این میخواهید؟! **«فلا إشكال في جواز الاعتماد على إخبار الشهيد (رحمه الله) بتواتر القراءات الثلاث»؛** یعنی آن سه قرائتی که شهید گفته اند هم متواتر میشود.

«أعني قراءة أبي جعفر وأخويه، لكن بالشرط المتقدم، وهو كون ما أخبر به الشهيد من التواتر ملزوما عادة لتحقق القرآنية»؛ منظور خبر ایشان است، نه اصل اینکه معنای تواتر این است.

بعد هم از مقدس اردبیلی که در حرف شهید اشکال کرده‌اند، دو اشکال نقل میکنند. خود شیخ انصاری میفرمایند «والیخلو نظره‌ما من نظر». قبلاً از اینها صحبت کرده بودیم. چون دیشب اینها را مطرح فرمودند میخواهم بگویم این چیزی نیست که من بگویم. این حرف متن کتاب درسی حوزه است، شیخ محکم میگویند مشهور است. همین مشهور ایشان را بپذیریم، کافی است. اینکه مشهور اصحاب امامیه میگویند تواتر به رسول الله است. شهید هم که ادعای عشر کرده‌اند، نه سبع که همه قبول داشتند.

---

[1] كفاية الأصول - ط آل البيت نویسنده : الآخوند الخراساني جلد : ۱ صفحه : ۲۸۵

[2] فرائد الأصول نویسنده : الشيخ مرتضى الأنصاري جلد : ۱ صفحه : ۲۲۸

بازبینی #1
ایجاد شده 22 آوریل 2026 13:38:38 توسط ... .
به روزرسانی شده 22 آوریل 2026 13:41:13 توسط ... .